

Marek Pawlikowski

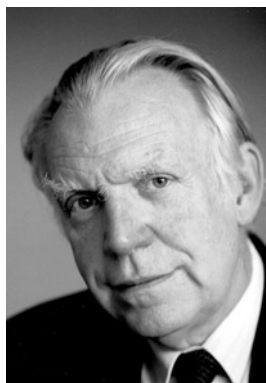
Przedmowa Rektora Akademii Medycznej w Łodzi doktora honoris causa Uniwersytetu Medycznego w Łodzi i Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Forum Bibliotek Medycznych 7/2 (14), 7-8

2014

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Prof. dr hab. Marek Pawlikowski
Łódź – UM

**PRZEDMOWA REKTORA
AKADEMII MEDYCZNEJ W ŁODZI
DOKTORA *HONORIS CAUSA*
UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W ŁODZI
I ŚLĄSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO
W KATOWICACH**

Przypadł mi w udziale zaszczyt i przyjemność napisania przedmowy do czternastego już numeru „*Forum Bibliotek Medycznych*”. Już od dawna zadaniem bibliotek uniwersyteckich, w tym także medycznych, nie jest wyłącznie gromadzenie i przechowywanie owoców dorobku intelektualnego swoich czasów, jak i epok minionych. Wprawdzie to zadanie pozostaje zawsze aktualne i zyskało nowe, znakomite narzędzie, jakim jest cyfryzacja, to jednak zadania bibliotek uniwersyteckich należy dziś zdefiniować daleko szerzej, jako kompleksowe działanie na rzecz przepływu informacji naukowej. Od dostępności informacji naukowej i jej szybkiego rozpowszechniania zależy bowiem postęp nauki – w przypadku bibliotek medycznych – postęp nauk medycznych i medycyny praktycznej. Biblioteki medyczne są współodpowiedzialne za postęp medycyny – razem z laboratoriami badawczymi i klinikami. Są także współodpowiedzialne za edukację przyszłych lekarzy, pielęgniarek i farmaceutów.

Nie ulega wątpliwości, że postęp medycyny jest w ostatnich latach imponujący. Jesteśmy jednak także świadomi, że czas, który upływa od odkryć w badaniach podstawowych mających potencjalne znaczenie praktyczne, do ich praktycznych zastosowań, jest często bardzo długi. Jako przykładem posłużę się historią przeciwciał monoklonalnych. Zasadnicze prace, dotyczące opracowania metod ich uzyskiwania, opublikowano w połowie lat siedemdziesiątych ubiegłego stulecia. W 1984 roku twórcy tego odkrycia otrzymali nagrodę Nobla. Powszechna była świadomość, że będą one miały zastosowanie w leczeniu, zwłaszcza chorób nowotworowych, ale takie ich wykorzystanie jest sprawą dopiero lat obecnych. Mechanizmy, które opóźniają praktyczne wykorzystanie

tych odkryć, są określane w literaturze anglojęzycznej nazwą bariery „Bench to bedside”. Przewyciężanie tej bariery jest zadaniem medycyny translacyjnej (translational medicine), nowego obszaru badań medycznych, którego przedmiotem jest ułatwianie przejścia od badań in vitro i eksperymentów na zwierzętach do prób zastosowania klinicznego u ludzi. Dokonuje się to w drodze analizy wyników badań podstawowych pod kątem potencjalnego znaczenia praktycznego i programowanie odpowiednich badań przedklinicznych. Bez wątpienia wiele tu zależy od sprawnie działającej, nowoczesnej informacji naukowej.

